

**Depois da
Chuva chega
o Arco-Íris**

**वर्षा पछि
इन्द्रेणी आउँछ**

FUNDAÇÃO AGA KHAN
Portugal

Este livro é de _____

e da família dele/dela composta por _____

यो पुस्तक _____

र उसको परिवारको हो, जसका सदस्यहरू _____

_____ हुन्।

Título: Depois da Chuva chega o Arco-íris
Editor: Fundação Aga Khan Portugal
Texto original: Marta Coelho
Ilustrações originais: Sunil Pariyar
Tradução: Sangita Pariyar
Edição: Maio de 2020 (1ª edição)
Colaboração: APISAL - Associação Pró-Infância Santo António de Lisboa
Design e Produção: A Cor Laranja | Projetos Gráficos
ISBN: 978-989-54581-2-7
Depósito Legal: 470951/20

Financiado por/ Parceiros:

शीर्षक: वर्षा पछि इन्द्रेणी आउँछ
सम्पादक:अगा खान फाउंडेशन पोर्तुगल – Aga Khan Foundation Portugal
पाठ: मार्ता कोएलो
चित्रकार: सुनील परियार
अनुवादित: संगीता परियार
संस्करण: पहिलो संस्करण मे २०२०
सहयोग: APISAL - Associação Pró-Infância Santo António de Lisboa
डिजाइन र उत्पादन: A Cor Laranja | Projetos Gráficos

द्वारा वित्त पोषित/ साझेदारहरू:

Texto: Marta Coelho

Ilustração: Sunil Pariyar

Tradução: Sangita Pariyar

पाठ: मार्ता कोएलो

इलस्ट्रेटेड: सुनील परियार

अनुवादित: संगीता परियार

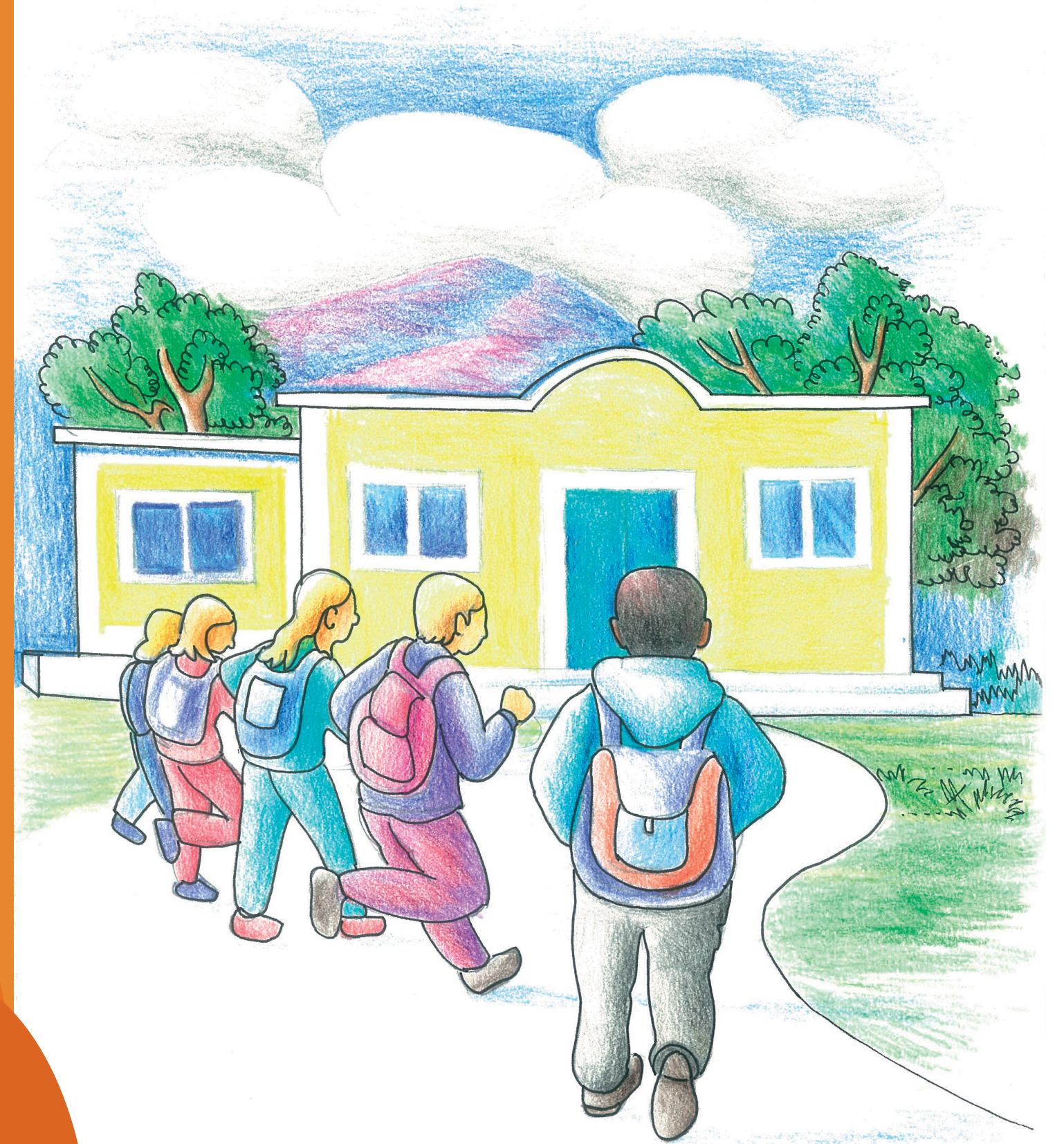
FUNDAÇÃO AGA KHAN
Portugal

Num dia chuvoso e com vento forte, Sushil saiu de casa tranquilo, com a sua camisola de capuz preferida, e deixou o chapéu de chuva para trás. Estava atrasado para a primeira aula da manhã, haveria tempo para saltar por cima das poças no regresso a casa.

वर्षातको समय थियो साथै वतास पनि चलिरहेको थियो । सुशील आफ्नो घरबाट बिना छाता नै आफुलाई मनपर्ने हुडी भएको ज्याकेट लगाई स्कुल तर्फ लागे । उनलाई स्कुलको पहीलो कक्षाको लागि ढिला भईसकेको थियो । विद्यालयको सम्पूर्ण कक्षाहरु सकाएर घर फर्कने क्रममा बाटाका खाडलहरुमा हीलो खेन्न पाउँथे ।

Não muito longe dali, João chegava à sua escola com as três irmãs, igualmente apressadas. Sushil gostava muito da chuva, mas não conseguia ver os pássaros nas árvores, nem podia sentar-se nos degraus do seu prédio. João não gostava da chuva porque assim não podia jogar à bola.

त्यही नजिकै, जुवाँऊ आफ्ना तीन दिदीबहिनीसहित हतार-हतार स्कूल जाँदै थिए ।
सुशीललाई वास्तवमै वर्षा मन पर्दथ्यो । वर्षातकै कारण न त रुखहरूमा चराहरू नै देखिन्थे, न त उसको घरको पीँडीमा नै बस्न सक्थे ।
जुवाँऊ वर्षातका दिनहरू मन पराउँदैनथे किनकि उनी भकुन्डो (फुटबल) खेल सक्दैनथे ।

Quando as aulas chegaram ao fim, era hora de regressar a casa e ajudar o pai com as tarefas. Sushil olhou para o céu e sorriu: as nuvens deixavam passar o sol, talvez conseguisse chegar a casa sem se molhar.

जब कक्षा समाप्त भयो र घर जाने समय पनि भयो ।
सुशीलले आकाशतिर हेरे र मुस्कुराउन थाले । बादल हट्न
थाले अनि घामका कीरण झुल्कीन थालेका थिए, सायद अब
ऊ नरुझी घर फर्कन सक्थे ।

Caminhando, reparou como o vento ficava mais forte. Imaginou que estava num jogo e que o vento era o seu adversário: só conseguia avançar se o enfrentasse. Colocou o capuz da camisola preferida, como se este fosse uma armadura e, com um sorriso, desceu pela calçada, a lutar contra um inimigo invisível.

Mas o céu cansou-se da trégua e lançou grossas gotas lá de cima.

Sushil pensou que se colocasse a mochila sobre a cabeça, molharia os livros e os cadernos e isso ele não queria.

अब, ऊ हिंडन थाल्यो र महसुस गर्यो कि, हावा हुरी जोडले चलदैछ । उनले यो कल्पना गर्न थाले, मानौ यो कुनै खेल हो । यदि उसले अर्को खेलाडीलाई सामना गर्यो भने मात्र ऊ अगाडि बढ्न सक्छ । उसले आफ्नो टाउकोमा आफुलाई मनपर्ने हूडी ज्याकेटको टोपी तान्यो, जस्तो कि यो एक रक्षा कवच हो र ऊ अनुहारमा मुस्कान लिएर फुटपाथमा – “calçada” – हिंडन थाल्यो, मानौ त्यो अर्को अदृश्य खेलाडीलाई चुनौती दिंदैछ ।

तर कालो नीलो वादल लाग्यो र ठूला ठूला पानीको थोपाहरु झर्न थाल्यो ।

सुशीलले महसुस गरे कि, यदि उनले आफ्नो स्कूलको झोलालाई टाउकोमा ओड्न प्रयोग गरे भने, उसको पुस्तक र कापीहरु भिजेछ र ऊ भिजाउन चाहँदैनथे ।

Ao abraçar-se à mochila para a proteger da chuva, reparou em algo. Um rapaz, ao fundo da rua, estava à porta da loja do senhor Ahmed. Por que motivo estaria o rapaz a mexer nas caixas de cartão deixadas no chão? A sua curiosidade falou mais alto e Sushil seguiu na direção do rapaz. Quando se aproximou, viu que ele estava já molhado. Teve vergonha de lhe fazer perguntas e ficou só a olhá-lo.

पानीबाट जोगाउन उसले आफ्नो स्कूलको झोलालाई अंगालो हाल्ने क्रममा, उसले केहि देख्यो । सडकको छेउमा एउटा केटा, अहमदको पसल बाहिर केही गर्दै थियो । उसले सोच्यो कि, किन ऊ भुईँमा भएको कागजको बाकस वरिपरि घुम्दैछ ।

O rapaz colocou em cima da cabeça um pedaço de cartão, como Sushil tinha pensado fazer com a mochila. Sentindo-se observado, acenou a Sushil.
 – Estás todo molhado. Queres vir aqui para baixo?
 – perguntou o rapaz, apontando o cartão.
 Sushil não estava habituado a que falassem com ele, mas aproximou-se.
 – Anda, ainda ficas doente! – insistiu o rapaz.
 Sem lhe responder, Sushil juntou-se a ele debaixo do cartão, onde ficaram sentados lado a lado.

16

१६

केटाले कागजको बाकास उसको टाउकोमा राखे, जसरी सुशीलले स्कूलको झोलालाई टाउकोमा राख्ने सोचेका थिए । केटाले आफुलाई हेरी रहेको जस्तो लागेर उनले सुशीलतर्फ हेर्दै आफ्नो टाउको हल्लाए ।

- *Estás todo molhado!* तिमी सबै भिजेको छौ । के तिमी यहाँ आउन चाहान्छौ ?

कागजको बाकास तिर देखाउँदै, उनले सोधे ।

सुशीललाई कसैसँग कुरा गर्ने बानी थिएन, तर पनि उनी नजिक गए ।

-आउ, अन्यथा तिमी बिरामी हुनेछौ ! -केटाले जिद्दी गर्यो ।

सुशीलले जवाफ दिएन, तर उनी कागजको बाकासको मुनि भएको केटासँग सामेल भए, जहाँ तिनीहरू एकअर्कासँग मिलेर बसे ।

– Eu sou o João – disse o rapaz, finalmente.

– *Eu sou o João*, म जुवाँऊ –अन्तमा केटाले भने।

– Sushil – respondeu, sorrindo timidamente.

– सुशील – सुशीलले मुस्कुराउँदै जवाफ दिए ।

– Sushil...Que nome fixe – garantiu o João.

– सुशील ... कस्तो राम्रो नाम, जुवाँऊले प्रशंसा गरे ।

– E o teu difícil de dizer. A minha mãe tem dificuldade em dizer as palavras que têm a ondinha.

– तिम्रो नाम भन्न गाह्रो छ । मेरो आमाले एक छालको चिन् सहितको (~¹) शब्द भन्न संघर्ष गर्नु पर्छ ।

João sorriu. Percebeu que o som “ão” talvez fosse difícil de pronunciar para pessoas que não o usavam muitas vezes.

जुवाँऊ मुस्कुराए । उनले महसुस गरे कि आवाज “आँओ” -“ãO” उच्चारण गर्न कठिन हुन सक्छ जो प्राय जसो यसलाई प्रयोग गर्दैनन् ।

– É como o som que faz um cão. “Ão, ão”.
– explicou João.

– यो जस्तो ... यसको आवाज कुकुर भौँकने जस्तो छ। “Ão, ão” – जुवाँऊले व्याख्या गर्यो ।

– “Kukur” – repetiu João.
– gosto!

– “कुकुर” – जुवाँऊले दोहोरायो – मलाई यो मनपर्यो ।

João não percebeu a pergunta, mas pensou nela.
जुवाँऊले प्रश्न बुझेनन्, तर उनले यसको बारेमा सोचे।

– Acho que os meus pais gostaram do nome. E, na minha família, todos os rapazes se chamam João, João Maria, José João, João Tiago... é uma tradição, acho...

– मेरो विचारमा मेरा आमाबुवालाई नाम मात्र मनपर्यो । मेरो परिवारमा सबै केटाहरू जुवाँऊ – जुवाँऊ मारिया, जोसे जुवाँऊ, जुवाँऊ टियागो हुन् ... यो हाम्रो परम्परा हो जस्तो लाग्छ ।

– Eu sei – disse Sushil. – para ti é mais fácil, porque o som é parecido com o nome do animal. Para nós, cão é “kukur” e faz “bhou bhou”.

– मलाई थाहा छ –सुशीलले भने – यो तिम्रो लागि सजिलो छ, यो घरपालुवा जनावरको नाम जस्तै छ । “Cão” हाम्रो लागि “कुकुर” तिनीहरूको आवाज जस्तै “भौ भौ” हो ।

– E por que é que te chamas João? – quis saber Sushil.

– र तिम्रीलाई किन जुवाँऊ भनिन्छ .
– सुशीलले जिज्ञासाको साथ सोधे ।

– Um pesadelo para a minha mãe. – disse Sushil, a brincar.

– यो मेरो आमाको लागि डरलाग्दो सपना झैं हुनेछ – मजाक गर्दै सुशील मुस्कुराए ।

¹The “wave” (˜) on top of a letter in Portuguese language is called a Tilde. Nouns and names in Portuguese, “with a wave”, are pronounced with a nasal sound.

- E tu, por que tens esse nome? – quis saber João.
- Sushil, em nepali, significa pessoa de bom carácter. Uma pessoa boa.
- Isso quer dizer que tens de te portar sempre bem?
- o João ficou bastante curioso.
- Devia, mas às vezes também faço uns disparates
- começou Sushil.

De repente calou-se, ao reparar que o cartão começava a rasgar-se, abrindo-se um buraco mesmo no meio, que deixava passar água.

Apontou para lá, para que João visse.

– Ganhámos uma janela. – disse João.

Sushil achou-lhe graça. Chegou-se um pouco para o lado, para que a água que agora caía pelo buraco, não o molhasse.

21

२१

- अनि तिम्रो किन यो नाम छ ? – जुवाँऊ जान्न चाहन्थे ।
- नेपालीमा सुशीलको अर्थ राम्रो चरित्र भएको व्यक्ति हो । एक राम्रो व्यक्ति ।
- के यसको मतलब तिमिले सधैं राम्रोसँग व्यवहार गर्नु पर्छ भनेको हो ? – जुवाँऊ अब यसको बारेमा जिज्ञासा राख्दै ।
- मैले गर्नु पर्छ, तर कहिले काहिँ म बदमासी अनि गडबडी पनि गर्छु – सुशीलले भन्यो । टाउको माथिको बाकासमा प्वाल परेपछि उनिहरु अचानक शान्त भए । एतिकैमा एउटा प्वालबाट पानी पस्दै थियो । उनले जुवाँऊलाई हेर्नका लागि ओँल्याए ।
- ओहो, हामीले भर्खरै एउटा झ्याल बनायौं, “uma janela” – जुवाँऊले भने । सुशीलले सोच्यो कि त्यो हाँस्यास्पद थियो । ऊ नभिजोस भनेर अलि छेउमा बढ्यो ।

22
२२

Ficaram assim, sentados, durante cinco minutos; depois a chuva parou. Sushil espreitou pelo buraco e sorriu.

– Olha, um arco-íris!

João partilhou o sorriso, observou o arco colorido no céu, e desfez-se do cartão encharcado; já não precisavam dele. Sushil estendeu a mão a João, ajudando-o a levantar-se.

तिनीहरू त्यहाँ पाँच मिनेट को लागी मात्र बसे, र त्यसपछि पानी पर्न रोकियो
सुशीलले प्यालबाट चिहाएर हेरे, र मुस्कुराए ।

– हेर त इन्द्रेणी

जुवाँऊले मुस्कान छाड्दै, आकाशमा रंगीन इन्द्रेणी हेरेर भिजेका कागजको
बाकासबाट छुटकारा पाए – अब उनीहरूलाई यो बाक्स आवश्यक परेन ।
सुशीलले आफ्नो हात जुवाँऊतर्फ बढाउँदै उसलाई उठ्न सहायता गर्यो ।

– Obrigado. Graças a ti não fiquei muito molhado da chuva. – disse Sushil.

– Obrigado. Graças a ti tive companhia.

– respondeu João. – Quando nos encontrarmos outra vez jogamos futebol?

Sushil sorriu, adorava jogar à bola tanto como gostava de jogar *lukamari*. Às escondidas – explicou.

– Claro, é uma boa ideia.

– Quando chegar a casa vou dizer à minha mãe que fiz um amigo. – disse João.

– “*Sathi*”. Também vou dizer à minha mãe, que vai achar graça por te chamares João.

Os dois rapazes deram “mais cinco”, para se despedirem.

– Amigos? – perguntou João?

– “*Urs sathi*”... amigos. – sorriu Sushil.

– धन्यवाद, तिमीलाई धन्यवाद छ, म पानीमा धेरै भिजेन – सुशीलले भने ।

– धन्यवाद । तिमीलाई पनि धन्यवाद मलाई साथ दिएकोमा – जुवाँऊले जवाफ दिए ।

– जब हामी फेरि भेट्नेछौं, के हामी फुटबल खेल्न सक्छौं?

सुशील मुस्कुराए, उसलाई फुटबल लुकामरी , *às escondidas*, खेल्नु जतिकै मन पर्थ्यो ।

हो, यो एक राम्रो विचार हो ।

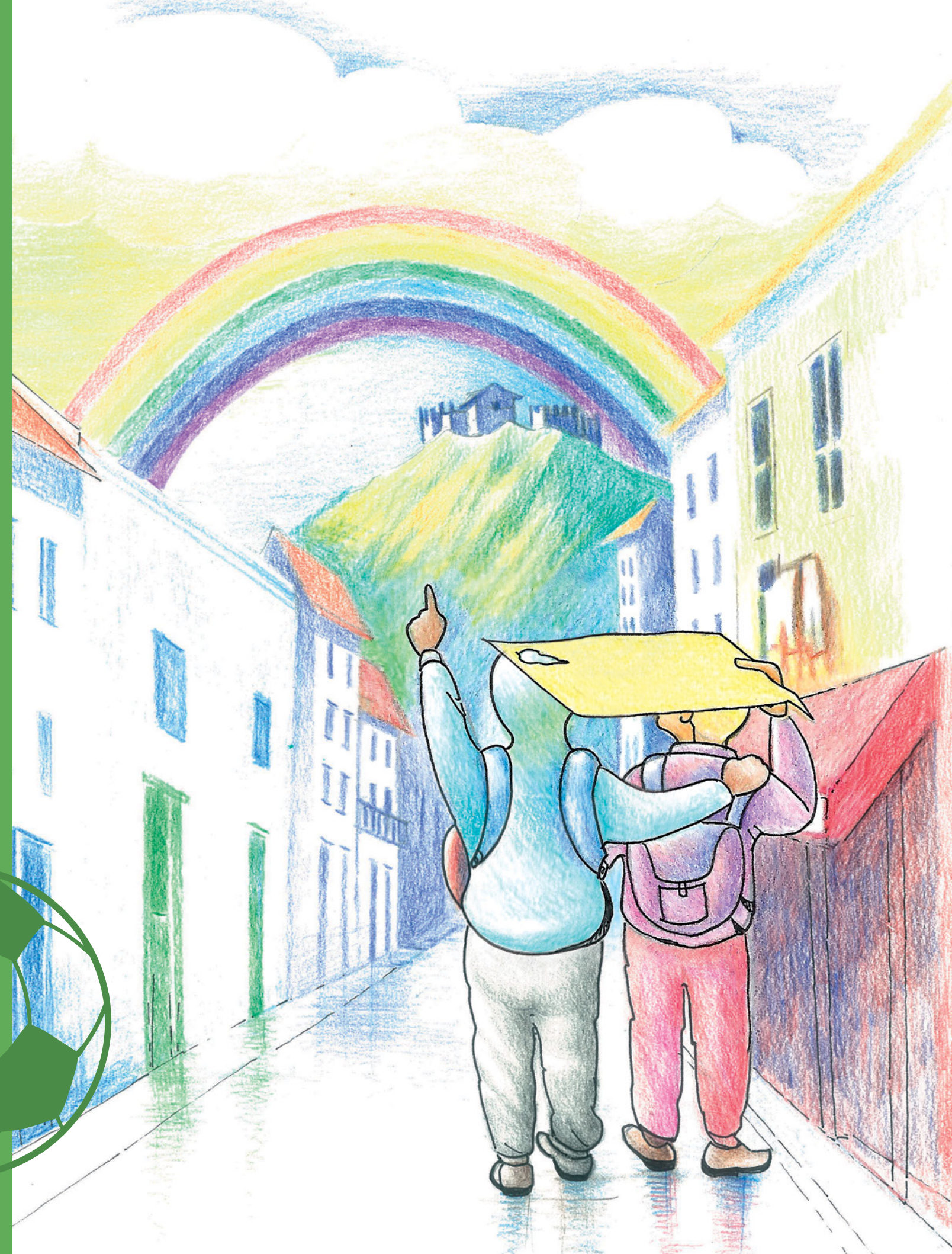
– जब म घर पुग्छु, म मेरो आमालाई भन्नेछु मैले नयाँ साथी बनाएँ । – जुवाँऊले भने ।

– *Sāthī*. – म मेरो आमालाई पनि भन्ने छु, उनीलाई रमाइलो लाग्नेछ कि तिमीलाई जुवाँऊ भनिन्छ ।

दुई केटाहरूले हात मिलाए र बिदा मागे ।

– साथी ? – जुवाँऊले सोधे

– तिम्रो साथी , *Urs Sāthī* , “*amigos*” – सुशील मुस्कुराए ।

E, um pouco molhados, mas de coração cheio,
Sushil e João seguiram caminho para as suas casas.
Tinham brincado à chuva, feito uma fortaleza
de cartão, visto um arco-íris e feito um novo amigo.
Foi um dia bom.

दुबै थोरै भिजेको भएपनि हल्का मनले, सुशील र जुवाँऊ घर
फर्किनको लागि आफ्ना आफ्ना बाटो लागे । उनीहरू दुवैले पानीमा
खेले, कागजको बाकासको ओढ्ने कुरा (छाता) बनाएका थिए,
इन्द्रेणी देखेका थिए र नयाँ साथी पनि बनाए ।
त्यो दिन राम्रो थियो ।

Esta publicação é fruto das vozes e dos desejos expressos por pessoas de diferentes origens que, atualmente, vivem em Lisboa. Nos diálogos iniciais, sobre o que seria oportuno sistematizar para promover melhor a integração das famílias, sobreveio a dificuldade das crianças da sociedade de acolhimento saberem pronunciar os nomes das crianças de outras origens, cujos significados e raízes são desconhecidos, acabando por ser valorizados apenas no contexto familiar.

Diversas mulheres sugeriram a criação de um livro, por não conseguirem aceder, em Portugal, a nenhum na sua língua de origem e/ou que esteja escrito em “português simples de entender”. Estamos particularmente gratos por este alerta à nossa consciência coletiva, tal como pelas generosas partilhas de coração aberto, por parte de todas as pessoas escutadas. Terá esta estória limites de representatividade, pois sabemos que ninguém representa um “grupo” inteiro. Contudo, sonhámo-la como ponto de partida, encorajando outros a criar novas formulações e, sobretudo, co construções, aprendendo sobre estruturas, referências culturais, e a valorizar os contributos de todos os que vivem num mesmo espaço.

Tentámos ser fiéis às visões e às ideias partilhadas pelos próprios, esperando espelhar todos os tons do arco-íris, para continuar a desenvolver uma ética mais plural.

Obrigado, de coração.

लिस्बनमा रहेका विभिन्न देशका व्यक्तिहरुद्वारा व्यक्त गरिएको भनाई र इच्छाहरुलाई यस प्रकाशनले समावेस गर्दछ । हामीले पोर्चुगलमा हुनुहुने परिवारको अझ प्रभावकारी एकीकरणका लागि के उपयोगी हुनेछ भन्ने हाम्रो छलफलको प्रारम्भिक आदानप्रदान गर्ने क्रममा, स्कुलमा बच्चाहरुसंग एक कठिनाई देखा पर्यो । कसरी आफ्ना बच्चाहरुको नाम सही उच्चारण गर्ने भन्ने बारेमा ? कसरी नाम राखियो र नामको अर्थ के हो त भन्ने सबै परिवारकोलागि एक महत्त्वपुर्ण विषय हुन्छ ।

धेरै महिलाहरुले सुझाव दिए कि, हामीले एक कथा सम्बन्धी पुस्तक प्रकाशन गर्नुपर्दछ । किनकी पोर्तुगालमा उनीहरुको मातृ भाषामा कुनै पनि कथा पुस्तकहरु छैनन् , न त सरल र बुजिने पोर्चुगीज भाषामा नै छन् । हामी यस्ता सल्लाह सुझावका लागि धेरै आभारी छौं, जुन हाम्रो लागि नयाँ शिक्षा हो र हामी खुल्ला र उदार विचारहरुको लागि धन्यावाद दिन चाहान्छौ । पुस्तक सीमित मात्रामा प्रकाशित हुनेछ । किनकि हामीलाई थाहा छ कि कुनै पनि व्यक्तिले सम्पुर्ण “समुह” वा समुदाय प्रतिनिधित्व गर्दैन । तर हामीले यस पुस्तकको नयाँ संस्करणहरु प्रकाशन गरेर अगाडी बढ्नको लागि यो संस्करण एउटा सुरुवाती बिन्दुको रूपमा लिएका छौं । जस्तै गर्दा आगामी दिनहरुमा अरुलाई पनि प्रोत्साहित गर्दै, अझ बढी व्यक्तिहरुमा यस विषय सम्बन्धि सक्षमता बढाउँदै, एक अर्काको सांस्कृतिक मुल्य मान्यता बारेमा जान्दै र प्रत्येक व्यक्तिको बहुमुल्य योगदानहरुलाई समान वातावरण साझेदारी गर्न हौसला प्रदान गर्नेछ ।

हामी दर्शन र विचार बाढ्नु हुने प्रत्येक व्यक्तिहरूसंग इमानदार रहने प्रयास गर्छौं ताकि इन्द्रेणीका रंगहरु जसरी बहुलवाद एकता कायम गर्न सकोस ।

हार्दिक धन्यवाद !

Palavras que já ensinei à minha família, em Nepali

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

शब्दहरु जुन मैले आफ्नो परिवारलाई पोर्चुगिज भाषामा सिकाइसकेको छु ।

.....

.....

.....

.....

.....

.....

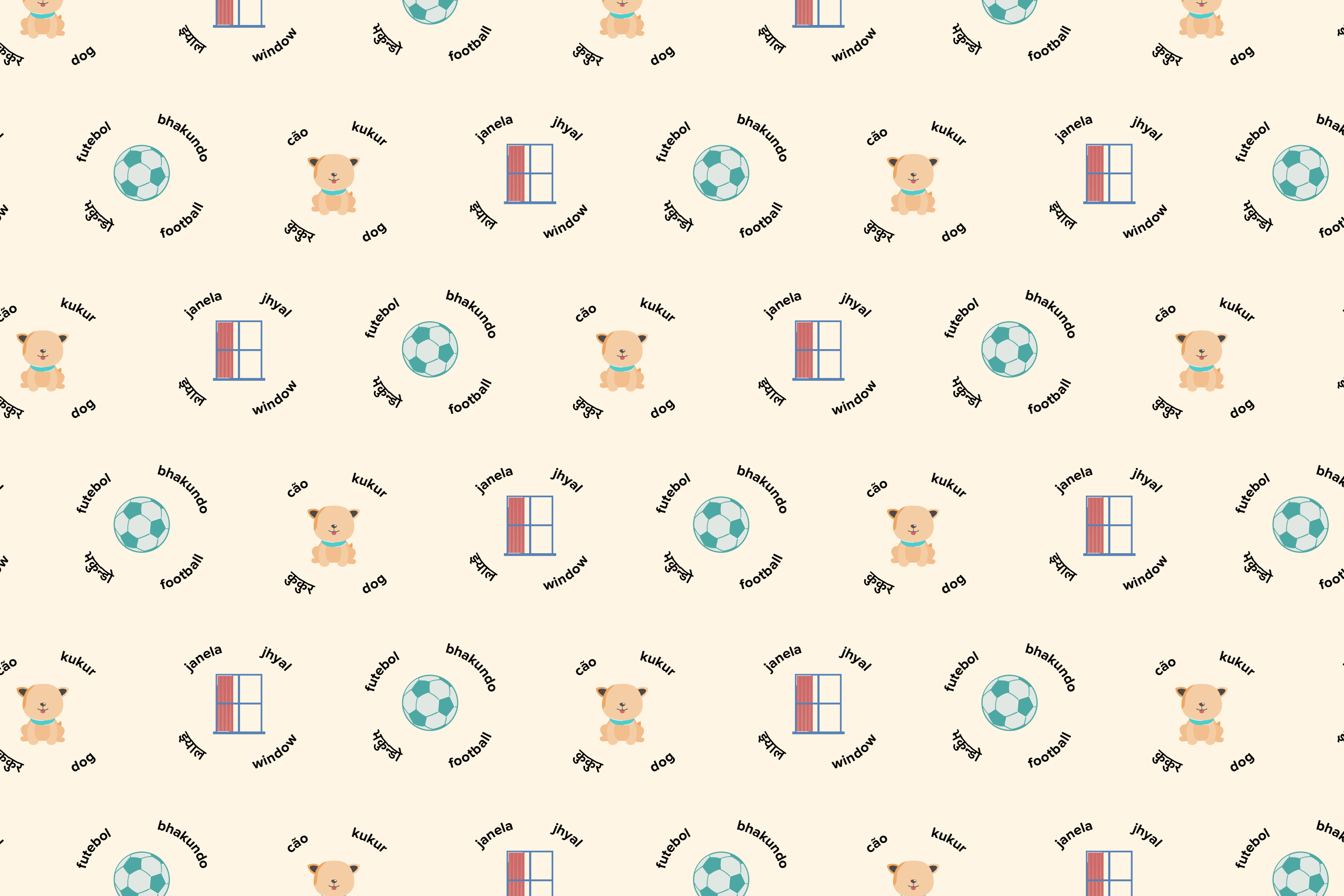
.....

.....

.....

.....

This work is under a Creative Commons license
CC Attribution - Non Commercial - Share Alike 4.0 International.